

Алексеев Александр Олексійович,
*кандидат педагогічних наук, старший викладач, кафедра спорту
і спортивних ігор факультету фізичної культури, Кам'янець-
Подільський національний університет
імені Івана Огієнка, м. Кам'янець-Подільський, Україна*

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ЗАСАДАХ ЛЮДИНОЦЕНТРИЗМУ У КОНТЕКСТІ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

В умовах складної соціально-економічної та духовної кризи, погіршення екологічної ситуації все більшу занепокоєність у суспільстві викликає стан здоров'я та фізичної підготовленості молоді. Особлива роль у розвитку фізичних сил, рухових навичок та зміцнення здоров'я підростаючого покоління належить учителям фізичного виховання, які повинні враховувати стан здоров'я та фізичного розвитку кожного учня. Дефіцит рухової активності учнів, пов'язаний з надмірним навчальним навантаженням у школі, зниженням імунітету школярів і поширенням шкідливих звичок.

Наявні суперечності між декларативним і реальним ставленням молоді до власного здоров'я окреслюють необхідність розробки і втілення в практику роботи вчителів фізичного виховання оптимальних засобів для інтелектуального і фізичного розвитку та духовно-морального виховання кожного учня на засадах людиноцентризму. Таке бачення підкріплюється тим, що в законопроекті «Про освіту» саме людиноцентризм проголошено головним принципом державної політики у сфері освіти. Тобто, людина та її особистий успіх і щастя визначені первинною цінністю, від якої залежить добробут і розвиток держави.

У законопроекті вперше в історії нашої країни закріплюється по-справжньому гуманістичний підхід до навчання дітей з особливими потребами, їхньої оптимальної соціалізації і подолання їхньої хронічної стигматизації в суспільстві. Особлива роль в цьому процесі належить учителям фізичного виховання, які з допомогою різних специфічних засобів і методів мають змогу розкривати потенційні фізичні можливості людини. Водночас, впливаючи на біологічну сферу школярів, фізична культура неминуче впливає на інтелекту-

альну, емоційну, духовну сфери особистості в силу єдності та взаємозумовленості функціонування матеріального і духовного на засадах людиноцентризму.

У Національній доктрині розвитку фізичної культури і спорту наголошується на необхідності спрямування українського суспільства на поетапне формування ефективної моделі розвитку фізичної культури і спорту на демократичних та гуманістичних засадах. Фізична культура як складова загальної культури, суспільними проявами якої є фізичне виховання та масовий спорт, є важливим чинником здорового способу життя, профілактики захворювань, організації змістовного дозвілля, формування гуманістичних цінностей та створення умов для всебічного гармонійного розвитку людини. В основу Доктрини покладено ідею задоволення потреб кожного громадянина держави у створенні належних умов для занять фізичною культурою і спортом, починаючи зі шкільних років.

Вимоги до фізичного розвитку молоді постійно зростають, тому провідною метою професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання стає підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних здійснювати нестандартний, оригінальний підхід до навчання учнів з різним рівнем фізичного розвитку і стану здоров'я на засадах людиноцентризму. Саме вчителі фізичної культури покликані сприяти фізичному й інтелектуальному розвитку учнівської молоді з урахуванням індивідуального підходу до кожного. Адже діти однакового віку відрізняються за станом здоров'я, фізичного розвитку, сприйняття навчальних та емоційних навантажень, від чого залежить успішність, психічний, інтелектуальний та фізичний розвиток особистості. Саме тому в сучасному суспільстві виникла потреба в удосконаленні підготовки майбутніх учителів фізичної культури, здатних компетентно забезпечувати формування здорового способу життя школярів як однієї з вразливих груп населення, схильних до ризикованої, девіантної, делінквентної та здоров'яруйнівної поведінки, використовуючи індивідуальний підхід до кожного учня, враховуючи їхні фізичні особливості, прагнення до особистісного вдосконалення та гармонійного (всебічного) розвитку, збереження і зміцнення здоров'я на засадах людиноцентризму.